

TIEDOTE PIRKANMAAN LAPE-TOIMIJOILLE

Perhekeskusmallia rakennetaan Pirkanmaalle

Valtakunnallista perhekeskusesitettä ryhdytään jakamaan lasta odottaville perheille osana äitiyspakkausta loppuvuodesta 2018 lähtien. Esitteessä kerrotaan perhekeskusten toimintatavoista ja palveluista sekä ohjeistetaan perhettä kysymään asiasta lisää omalta terveydenhoitajaltaan. Esite löytyy osoitteesta https://stm.fi/documents/1271139/3208911/Perhekeskus_suomi_0618_lores.pdf/acad1ebb-6316-47bb-b471-f7098a7cc276/Perhekeskus_suomi_0618_lores.pdf.pdf

Valtakunnallisessa lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa (LAPE, vuosina 2017–2018) kehitettyä perhekeskusmallia käynnistetään parhaillaan eri puolilla Pirkanmaata. Maakunnat ja kunnat ovat kehittämistyössä eri vaiheissa, mutta mallia lähdetään rakentamaan kaikissa Pirkanmaan kunnissa viimeistään vuoden 2019 aikana.

Perhekeskusmallin toimintaperiaatteet

Perhekeskusmallilla tarkoitetaan asiakaslähtöistä toimintamallia, jonka avulla vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia sekä sujuvaa arkea. Perhekeskusverkoston toimijat - kunta, järjestöt, seurakunnat, yksityiset yritykset ja tuleva maakunta - työskentelevät yhdessä yhteisen asiakasperheen kanssa. Eri palveluista ja toiminnoista räätälöidään joustavasti asiakasperheen tarpeisiin sopiva kokonaisuus.

Perhekeskusverkostossa asiakas on ”aina oikealla ovella” eli hän voi kääntyä perhekeskusverkostossa kenen vain ammattilaisen puoleen ja perheelle pyritään järjestämään tarvittava tuki ja apu oikea-aikaisesti. Perhekeskusverkoston ammattilaisilla on tukena oman tiimin ja esimiehen lisäksi eri alojen erityisosaajat. Tarvittaessa asiakkaan asiassa kootaan yhteen monitoimijainen verkosto, joka yhdessä perheen kanssa arvioi tilannetta, suunnittelee ja toteuttaa tarvittavan tuen ja avun perheelle.

Perhekeskuspalvelut pyritään tuomaan helposti saataville, lähelle perheen arkea. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että sosiaali- ja terveyspalveluita tuodaan lasten ja nuorten arkiympäristöihin: päiväkotiin, kouluun, kotiin tai vaikkapa kirjastoon. Perhekeskuksella voi olla useita toimipisteitä. Sähköiset palvelut täydentävät perhekeskuksen kasvokkaisia palveluita ja helpottavat perheiden asioimista perhekeskusverkostossa sekä nopeuttavat avun saamista.

Perhekeskuksen palvelut ja toiminnot

Perhekeskusverkoston kaikille suunnatut palvelut ja toiminnot, kuten kohtaamispaikka, äitiys- ja lastenneuvola, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, toisen asteen koulutus, opiskeluhoito, nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut sekä kirjasto- ja kulttuuripalvelut, tukevat lasten ja nuorten kehitystä sekä vanhempia vanhemmuuden ja parisuhteen kysymyksissä.

Keskeinen osa perhekeskusta ovat avoimet kohtaamispaikat, joissa lapset, nuoret ja perheet voivat kohdata toisiaan avoimissa yhteisöissä, osallistua vertaistoimintaan, keskustella perhekeskuksen ammattilaisten kanssa ja saada palveluohjausta. Joillekin alueille perustetaan uusia kohtaamispaikkoja, joissakin vahvistetaan olemassaolevien kohtaamispaikkojen toimintoja.

Kaikki lapset ja perheet tarvitsevat jossain vaiheessa myös kohdennettua tukea, jota saa esimerkiksi terveydenhuollon palveluista, lapsiperheiden kotipalvelusta, perhetyöstä, eropalveluista, kasvatus- ja perheneuvonnasta, kotoutumispalveluista tai sosiaalityöstä. Myös erityistason palvelut, kuten

vammaispalvelut, lastensuojelu ja erikoissairaanhoido toimivat tiiviisti yhdessä perhekeskusverkoston kanssa. Aikuisten sosiaali- ja terveyspalvelut nivotaan niin ikään yhteen perhekeskusmallin kanssa.

Perhekeskusmallin mahdollistavat verkostojohtamisen ja koordinaation rakenteet, joita luodaan koko maakuntaan parhaillaan. Maakunnan kaikissa kunnissa toimivat jo nyt poikkihallinnolliset LAPE-ryhmät, jotka vastaavat oman alueensa lapsi- ja perhepalveluiden kokonaisuuden kehittämisestä.

Perhekeskusmallista tiedottaminen asukkaille ja henkilöstölle

Henkilöstön ja asukkaiden tiedottamisen varmistamiseksi maakunnan LAPE-ryhmä ja Pirkanmaan LAPE-hanke suosittavat, että

- kuntien LAPE-ryhmät laativat suunnitelman perhekeskusmallin kehittämiseksi ja jalkauttamiseksi omalla alueellaan,
- kuntien, järjestöjen ja seurakuntien nettisivuilla kerrotaan perhekeskuksesta,
- perhekeskuksen kehittämisestä ja palvelujärjestelmän muutoksista viestitään aktiivisesti sekä henkilöstölle että alueen asukkaille.

Pirkanmaalla järjestetään Lape-hankkeen puitteissa syksyn 2018 aikana perhekeskusvalmennuksia, joihin kuntien Lape-ryhmät ovat nimenneet omalla alueellaan perhekeskusmallin kehittämisestä vastaavat osallistujat. Perhekeskustoimintamallia esitellään tarkemmin Pirkanmaan LAPE-hankkeen loppuseminaarissa Tampere-talossa 7.-8.11.2018.

Myös Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos tulevat lähettämään tiedotteen perhekeskuksista syksyn 2018 aikana.

Lisätietoja:

Maria Antikainen

Projektikoordinaattori

Pirkanmaan LAPE

puh. 040 3357688

maria.antikainen@valkeakoski.fi

Hanna Harju-Virtanen

Projektipäällikkö

Pirkanmaan LAPE

puh. 040 806 4730

hanna.harju-virtanen@tampere.fi

Titta Pelttari

Muutosagentti

Pirkanmaan liitto

puh. 044 422 2248

titta.pelttari@pirkanmaa.fi

www.lapepirkanmaa.fi